

AKU månedstal

I starten af 2022 blev offentliggørelsen af månedstal fra Arbejdskraftundersøgelsen (AKU) indstillet, grundet større afvigelser mellem kvartals- og månedstal. En ny og forbedret metode var blevet taget i brug på kvartalsdata, men var endnu ikke implementeret for månedsdata. Det gav for store forskelle mellem tallene til at fortsat offentliggørelse var meningsfuld. Efterfølgende er der arbejdet på at indføre en metode, der er konsistent med den nye kvartalsopregning, og denne metode ligger fra dags dato bag tallene i statistikbanktabellen AKU111M. Her finder man AKU-ledighedsprocenten, beskæftigelsesfrekvensen og erhvervsfrekvensen, med og uden sæsonkorrektion månedligt fra 2008.

Dette notat beskriver metoden bag månedstallene og forklarer nogle af de væsentlige forskelle mellem måneds- og kvartalsmetoden. Først beskrives forskellene i de data, der benyttes, derefter forskelle i vægtingen af stikprøven og sidst forskellen i generering af tidsserier. Til sidst behandles forskellen mellem publiceringsniveauerne i Statistikbanken og Eurostats database.

Stikprøvedata

I bund og grund er stikprøvedata de samme. Svarene fra spørgeskemaerne modtages dagligt og fejlsøges ugentligt i en kadence, der er forenelig med månedsberegningerne. Der kan være forskelle i enkelte arbejdsgange i forhold til, hvor langt man kan nå mht. kvalitetsarbejdet, men dette har normalt kun en negligerbar effekt på slutresultatet. Man skal derudover generelt være opmærksom på, at der i månedsstatistikken indgår besvarelser for 5 uger i kvartalets sidste måned mod 4 uger i de to første måneder.

Opregning

Den optimale opregningsmetode ville være at benytte den samme metode som i kvartalsberegningen. Dette er dog ikke muligt, da der i en månedsberegning kun foreligger omkring 1/3 af det antal observationer, der er til rådighed for et kvartal. Designvægtene til opregningen kalibreres ved hjælp af diverse registeroplysninger, der skal sikre, at den vægtede stikprøve reflekterer populationen bedst muligt. Dette foregår ved at danne undergrupper for fx alder og uddannelse og sikre, at der er samme andel i hver undergruppe i stikprøven og populationen. Med færre observationer må man nøjes med grovere opdelinger. I dette tilfælde er aldersgrupperingen og registerstatus (foreløbig arbejdsmarkedsstatus fra diverse registre, dvs. om man er i beskæftigelse, ledig eller uden for arbejdsmarkedet) mere aggregeret i månedsopregningen end i kvartalsopregningen.

I tabel 1 ses en oversigt over grupperingerne i henholdsvis kvartals- og månedsopregningen.

Tabel 1. Grupperinger i hhv. kvartals- og månedsopregning

	Kvartalsopregning	Månedsopregning
Alder – køn	Alder i 11 grupper 2 køn	Alder i 6 grupper 2 køn
Region	5 regioner	5 regioner
Registerstatus	10 grupper	7 grupper
Alder – uddannelse	Alder i 6 grupper Uddannelse i 3 grupper	Alder i 4 grupper Uddannelse i 3 grupper
Panel	4 paneler	4 paneler

Anm.: Panelopregning anvendes ikke i de tidligste perioder på grund af store forskelle i panelstørrelser

I tabel 2 vises grupperingen af registerstatus i henholdsvis kvartals- og månedsopregningen.

Tabel 2. Registergrupper i kvartals- og månedsopregning

Registergruppe	Svarpct.	Kvartalsopregning	Månedsopregning
Ejere af personligt ejede virksomheder	57	Ejere af personligt ejede virksomheder	Ejere af personligt ejede virksomheder
Lønmodtagere	56	Lønmodtagere	Lønmodtagere
Dagpengemodtagere mv.	56	Dagpengemodtagere	Ledige mv.
Aktiverede dagpengemodtagere	52	Aktiverede, ledige kontanthjælpsmodtagere og modtagere af ledighedsydelse	
Ledige kontanthjælpsmodtagere	35		
Aktiverede kontanthjælpsmodtagere	24		
Modtagere af ledighedsydelse	52		
Ikke-ledige kontanthjælpsmodtagere	28	Ikke-ledige kontanthjælpsmodtagere	Ikke-ledige kontanthjælpsmodtagere samt
SU-modtagere	47	SU-modtagere	SU-modtagere
Modtagere af syge- eller barseldagpenge	51	Modtagere af syge- eller barseldagpenge	Førtidspensionister, modtagere af syge- eller barseldagpenge, efterløn, ressourceforløbsydelse mv.
Personer på ressourceforløbs- og revalideringsydelse	38	Førtidspensionister, modtagere af efterløn, ressourceforløbsydelse mv.	
Modtagere af efterløn og fleksydelse	78		
Førtidspensionister	43		
Folkepensionister	77	Folkepensionister	Folkepensionister
Personer uden registerstatus	46	Personer uden registerstatus	Personer uden registerstatus

Det er en ulempe, at det er nødvendigt at lægge ikke-ledige kontanthjælpsmodtagere sammen med en anden gruppe. De er her lagt sammen med SU-modtagere, da de ligner hinanden mest ift. arbejdsmarkedsstatus, særligt hvad angår andel ledige. De er imidlertid noget forskellige i svarprocent, hvilket betyder, at

kontanthjælpsmodtagerne bliver undervurderet, og SU-modtagerne overvurderet i gruppen. Da fokus i månedsudviklingen imidlertid udelukkende går på arbejdsmarkedsstatus, er problemet dog begrænset.

Tabel 3 viser forskellene i de aldersgrupper, der anvendes i henholdsvis kvartals- og månedsopregningen. Alderen inddeles forskelligt, afhængigt af om den kombineres med køn eller uddannelse:

Tabel 3 Aldersgrupper i kvartals- og månedsopregning

Kombineret med køn		Kombineret med uddannelse	
Kvartalsopregning	Månedsopregning	Kvartalsopregning	Månedsopregning
15-19 år	15-24 år	15-19 år	15-24 år
20-24 år		20-24 år	
25-29 år	25-34 år	25-29 år	25-34 år
30-34 år		30-34 år	
35-39 år	35-44 år	35-39 år	35-44 år
40-44 år		40-44 år	
45-49 år	45-54 år	45-49 år	45-74 år
50-54 år		50-74 år	
55-59 år	55-64 år		
60-64 år			
65-74 år	65-74 år		

Ud over grupperingen er der en forskel mellem de to beregninger, der stammer fra den population, der opregnes til. I kvartalsberegningen opregnes der til den population, der både var i populationen på det tidspunkt, hvor stikprøven blev udtrukket, og på det tidspunkt, hvor kvartalet slutter. I månedsberegningen er populationen ved kvartalets afslutning af gode grunde ukendt, hvorfor den senest tilgængelige kvartalspopulation benyttes.

Dannelse af tidsserier

De ovenstående forskelle i behandling og opregning af data medfører forskelle i niveauerne for de opregnede tal. For at udrydde strukturelle forskelle i niveauerne bruges metoden *additiv Denton-Cholette benchmarking* til at sikre konsistens mellem kvartalstallene og gennemsnittet af månedstallene med mindst mulig effekt på bevægelserne i de månedlige tidsserier. De benchmarkede tidsserier for ledighed og beskæftigelse bliver efterfølgende sæsonkorregeret med modeller, der minder om de respektive kvartalspendanter. Totalerne for ledighed og beskæftigelse benyttes herefter til – i forhold til populationen – at beregne ledighedsprocent, beskæftigelsesfrekvens og erhvervsfrekvens.

Sammenhæng med Eurostats tal

Eftersom stikprøvens størrelse ikke i udgangspunktet er beregnet til at bruge til månedstal, er tallene opdelt på alder og køn meget volatile. Ikke desto mindre offentliggøres disse tal qua EU-forordning i Eurostats database. Danmarks Statistik har valgt ikke at offentliggøre disse tal i Statistikbanken, eftersom serierne udviser forholdsvis meget støj. Ligeledes offentliggøres antal ledige og beskæftigede heller ikke, men som oven for beskrevet kun som andele. Sæsonfaktorerne fra ledighed og beskæftigelse benyttes på de underopdelte serier (fordelt på køn og over/under 25 år), da det ikke er muligt at udlede sæsoneffekter fra alle un-

derkomponenterne enkeltvis. Brugen af fælles sæsonfaktorer sikrer sammenhæng mellem underkomponenterne og den aggregerede serie. Dermed er der sammenhæng mellem de serier, der offentliggøres af Danmarks Statistik og Eurostat på trods af forskellige publiceringsniveauer.